

βαθοκόπημα τό, Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαθοκοπῶ*.

Βαθεῖα καλλιέργεια τῆς γῆς.

βαθοκόπος ό, Χίος—Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάθος* καὶ τοῦ *-κόπος*, περὶ οὗ ὡς παραγωγικῆς καταλ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾷ 22 (1910) 245.

Ὁ σκάπτων βαθέως τὴν γῆν. Συνών. *βαθξάτορας*.

βαθοκοπῶ Χίος—Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαθοκόπος*.

1) Σκάπτω, καλλιεργῶ βαθέως τὴν γῆν ἔνθ' ἄν. 2) Μεταφ. ὁμιλῶ περὶ σπουδαίων πραγμάτων ἢ ὁμιλῶ αἰνιγματωδῶς Χίος: *Βαθοκοπᾷ* αὐτός.

βαθολογῶ Θράκ. Ρόδ. Χίος *βαθολοῶ* Ρόδ. Μετοχ. *βαθολογισμένος* Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. **βαθολόγος* ἢ κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ οὐσ. *βάθος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-λογῶ*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ἀποκτῶ βάθος διανοήσεως Θράκ.: *Βαθολογᾷ* ὁ νοῦς. Συνών. *βαθένω* B1γ. 2) Λαλῶ μετὰ πολλῆς περισκέψεως, λαλῶ ὀρθῶς Χίος. β) Κατ' ἀντίφρ. λαλῶ πολλά, μωρολογῶ Χίος: *Πάω νὰ φύγω, γιατί θὰ βαθολογήσωμε*. 3) Εἶμαι ἀφηρημένος καὶ προσηλωμένος εἰς σκέψιν βαθεῖαν, ἐξίσταμαι διαλογιζόμενος Ρόδ.: *Τί διαλογίζεσαι καὶ βαθολόγησες; Σὲ βλέπω διαλογισμένον καὶ βαθολογισμένον* (σύννουν καὶ ἐκστατικόν). 4) Πίπτω εἰς λήθαργον Ρόδ.: *Κεῖνὰ ποὺ κάθουμουν ἐβαθολόγησα*.

βάθος τό, κοιν. Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) *βάθους* βόρ. ἰδιώμ. *βάχος* Κύπρ. *βάθη* Λήμν. Τσακων. *βάθ'* Ἡπ. *βάθης* Σύμ. *βάθκης* Κύπρ. *βάνθους* Θράκ. (Μάδυτ.) *βάθος* ό, Ἡπ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ.ά. Γενικ. *βάθου* πολλαχ. *βάθ'* πολλαχ. βορ. ἰδιώμ. Πληθ. *βάνθη* Θράκ. (Μάδυτ.) *βάθηα* πολλαχ. *βάθᾱ* Πόντ. (Κερασ.) *βάθητα* Κρήτ. Κύθν. κ.ά.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *βάθος* Ὁ τύπ. *βάθη* ἐκ τοῦ πληθ. καθὼς καὶ τὸ *στήθη*, τὸ *χείλη* κττ. Τὸ *βάθης* ἐκ τοῦ ἐπεκτεταμένου πληθ. *βάθηα*. Περὶ τῆς γενικ. *βάθου* ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,43, διὰ δὲ τὸν πληθ. *βάθητα* αὐτόθ. 1, 402 καὶ 2, 45.

1) Βαθύτης κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ὕψος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) Τσακων.: *Τὸ βάθος τοῦ γκρεμοῦ - τοῦ λάκκου - τοῦ πηγαδιοῦ - τοῦ ποταμοῦ - τῆς θάλασσας* κττ. Σ τὰ *βάθη* τῆς γῆς. *Βάθος* δυὸ μέτρων - ὀργυῶν κττ. κοιν. Ὅσον *βάχος* εἶδεν ἢ *χάλασσα* τόσες *ὀρυκτιές* ἦταν ἢ *ἀλυσίδα* (ἐκ παρὰμυθ. *χάλασσα*=*θάλασσα*) Κύπρ. Ὅσο *μικραίνανε* τὰ *βάθηα* καὶ *μπαίνανε* ἔς τὰ *ρηχά*, τόσο *ἔχανε* τὴ δύναμί του ΚΜπαστ. Ἀλιευτ. 131. *Ἐχτάλεψεν* κ' *ἐχῶσεν* ἂ *ἀπέσ'* ἔς τῆς γῆς τὰ *βάθᾱ* (ἔσκαψε καὶ τὸ ἔχωσε μέσα κτλ.) Κερασ. || Φρ. Ἡ τὸ ὕψος ἢ τὸ βάθος εἶτε ἢ τοῦ ὕψους ἢ τοῦ βάθους (ἐπὶ ἀδιαφορίας περὶ τοῦ ἀποτελέσματος παρατόλμου καὶ ρυποκινδύνου ἐπιχειρήσεως). *Χαῖρε βάθος ἀμέτρητον* (ἐπὶ πράγματος ἀκαταλήπτου ἢ παραδόξου ἢ ἀνεκτιμήτου ἢ ἐπὶ μεγάλης ἀκαταστασίας ἢ ἐπὶ διανοητικῆς ἀσυναρτησίας. Ἡ φρ. ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου) σύνθηθ. *Μὴ τοῦ βάθου, μὴ τοῦ ὕψους* (ἐπὶ ἐπικινδύνου ἐπιχειρήσεως) Πελοπν. (Δημητσάν.) *Πῆε τοῦ βάθου* (εἰς μέγα βάθος) Πελοπν. (Κόκκιν.) *Πααίνου τ' βάθ'* (χειροτερεύω ἐνν. ἐκ τῆς ἀσθενείας) Στερελλ. (Αἰτωλ.) || Ἄσμ.

Σὰ βγῇ ἢ ψυχῇ ἀπ' τὸ κορμὶ καὶ δῇ ἔς τὴν ἡς τὰ *βάθη*, ἐτότες *θενὰ* *πάφουσιν* οἱ *πίκρες* καὶ τὰ *πάθη* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Τὰ *λόγια* *πὸμυλήσαμε* *γάνεις* δὲ *θὰ* τὰ *μάθη*, *ἵατί*, *πουλλί* *μον*, σ' *ἀγαπῶ* ἂ *τοῦ* *καρδιᾶς* τὰ *βάθη* (*πὸμυλήσαμε*=*ποῦ* *μιλήσαμε*, ἂ=*ἀπὸ*) αὐτόθ.

Τῆς *θάλασσας* τὰ *βάνθη* | καὶ τὰ *δικά* *μου* *πάνθη* Θράκ. (Μάδυτ.)—Ποίημ.

Τ' ἀπάτητα τὰ *βάθητα* τῆς *μαύρης* *λαγκαδιᾶς* σου ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2, 86. Συνών. *βάθωμα* 1. β) Πυθμὴν Ἡπ. Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) κ.ά.: *Ὁ γκρεμὸς* *κάτω* *δὲν* *ἔχει* *βάθος* Ἡπ. Τὸ *βάθος* 'κὶ *φαίνεται* *Κερασ.* Συνών. *πάτος*. γ) Ἰσχύς Κύπρ.: Ἄσμ.

Τθαὶ *ποὺ* τὸ *βάχος* τῆς *φωνῆς* ἢ *γῆ* *χαμαὶ* *βροντῶσιν* (*βροντῶσιν*=*ἐβρουχήθη*). 2) Ἀκμή Λήμν.: *Ἡ κουπέλλα* *εἶναι* *πλῆθ'* *πὰ* *ἔς* *τοῦ* *βάθη* *τ'ς* *γὰ* *παθρηγιά*.

βαθουλλὰ ἐπίρρ. Στερελλ. (Ἀράχ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθουλλός*.

Βαθέως. Συνών. *βαθξὰ* A1, *βαθικά*.

βαθουλλαίνω Ζάκ. Κρήτ.—ΑΠαπαδιαμ. Πασχαλ. διηγ. 92 *βαθουλλαίνου* Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθουλλός*.

1) Κάμνω τι βαθὺ διὰ τῆς σκαφῆς, *βαθύνω*, *κοιλαίνω* Ζάκ. Κρήτ. Θράκ. (Σουφλ.): *Βαθουλλαίνου* *τοῦ* *ξύλου* *Σουφλ.*

2) Ἀμτβ. σχηματίζω *κοιλότητα* ΑΠαπαδιαμ. ἔνθ' ἄν.: *Βαθουλλαίνει* ὁ *τόπος*.

βαθουλλάδα ἡ, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθουλλός* καὶ τῆς καταλ. *-άδα* (I).

Κοιλότης. Συνών. *βαθούλλωμα* 2.

***βαθουλλατίζω**, *βαθ'λλατίζον* Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθουλλός* κατὰ σύμφυρ. πρὸς ῥήματα Τουρκ. εἰς *-αδίζω* *-ατίζω*.

1) Βυθίζομαι εἰς ὕπνον ἢ λήθαργον. Συνών. *βαθένω* B2, *βαθυλογῶ* 3. 2) Σχηματίζεται ἐν ἐμοὶ πολὺ βάθος, ἐπὶ ἀγροῦ εἰς τὸν ὅποιον τὸ ἄροτρον εἰσέρχεται βαθέως.

βαθουλλομμάτης ἐπίθ. ἐνιαχ. *βαθ'λλουμάτ'ς* Στερελλ. (Ἀράχ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθουλλός* καὶ τοῦ οὐσ. *μάτι*.

Ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς βαθεῖς ἐξ ἀσθενείας ἢ ἄλλης αἰτίας. Συνών. *βαθυμμάτης*.

βαθουλλομματίζω ἐνιαχ. *βαθ'λλουμματίζου* Στερελλ. (Ἀράχ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθουλλομμάτης*.

Κοιλαίνονται, *βαθουλλώνουν* οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἐξ ἀσθενείας ἢ ἄλλης αἰτίας: *Τί* *βαθ'λλουμάταις* *εἶς*; σ' *ἔφαγ'* ἢ *δεῖνα*;

βαθουλλός ἐπίθ. σύνθηθ. *βαθ'λλός* βόρ. ἰδιώμ. *βαθουλ-λός* Ρόδ. *βαθιουλλέ* Τσακων.

Ὑποκορ. τοῦ ἐπιθ. *βαθὺς* διὰ τῆς καταλ. *-ουλλός*.

1) Μᾶλλον βαθύς, *βαθύς* πως ἔνθ' ἄν.: *Ἀγγεῖο* *βαθουλ-λό*. *Μάτια* *βαθουλλά*. *Πιάττα* *βαθουλλά* σύνθηθ. *Λάκος* *βαθουλ-λός* Ρόδ. *Ἐπιού* *βαθιουλλοί* (ἐπιού=ὀφθαλμοί) Τσακων. || Ποίημ.

Φέρουν *γλυκόχυμα* *σιαφύλια* | σὲ *πατητήρια* *βαθουλλά* ΙΠολέμ. Κεϊμήλ. 108. Ἡ λέξις ὑπὸ τὸν τύπ. *Βαθουλλά* *τοπων.* Ἡπ. Συνών. *βαθουλλωπός*, *βαθουλλωτός*, *βαθούτσικος*. 2) *Βαθερός*, ὁ ἰδ., Πελοπν. (Μάν.)

βαθούλλωμα τό, σύνθηθ. *βαθούλλονμα* βόρ. ἰδιώμ. *βαθούλλωμαν* Πόντ. (Τραπ.) *βαθούλ-λωμα* Ρόδ. *βαθύλλωμαν* Πόντ. (Τρίπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βαθουλλώνω*.

1) Ἐσκαφὴ πρὸς σχηματισμὸν *κοιλότητος* σύνθηθ.

καὶ Πόντ. (Τραπ. Τρίπ.) Συνών. ἀγλάφασμα 2, βά-
θεμα. 2) Κοίλωμα, κοιλότης σύνηθ. : Τὸ βαθούλλωμα
τῆς πλάκας - τοῦ δέντρου - τῆς σκεπῆς κττ. *Ἐπεσα 'ς ἓνα βα-
θούλλωμα. Συνών. βαθουλλάδα.

βαθουλλώνω σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) βαθ'λλώ-
νου βόρ. ιδιῶμ. βαθουλ-λάωνου Ρόδ. βαθυλλώνω Πόντ.
(Τρίπ.)

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαθουλλός. Τὸ βαθυλλώνω κατ' ἐπί-
δρασιν τοῦ ἐπιθ. βαθύς.

1) Κάμνω τι κοῖλον, βαθύνω, κοιλαίνω ἔνθ' ἄν. : Βα-
θουλλώνω τὸ λάκκο. *Ἡ ἀρρώστια τοῦ βαθούλλωσε τὰ μάτια.
Βαθουλλωμένα μάτια σύνηθ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βαθένω
Α 1. Καὶ ἀμτβ. κοιλαίνομαι σύνηθ. : *Ἀπὸ τὴν ἀρρώστια
βαθούλλωσαν τὰ μάτια μου. 2) Βυθίζομαι Στερελλ. (*Α-
ράχ.) : Βάθ'λλουσα μέσ' 'ς τὴν λάσπη.

βαθουλλωπός ἐπίθ. Κρήτ. Πελοπν. (Γέρμ.) κ.ά.
βαθουλ-λωπός Κῶς.

*Υποκορ. τοῦ ἐπιθ. βαθουλλός διὰ τῆς καταλ. -ωπός.
Βαθουλλός 1, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν. : Πιάττο βαθουλλωπὸ
Γέρμ.

βαθουλλωτός ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) βα-
θ'λλουτός Σάμ. Στερελλ. (*Αράχ.) κ.ά.

*Υποκορ. τοῦ ἐπιθ. βαθουλλός διὰ τῆς καταλ. -ωτός.
Βαθουλλός 1, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν. : Πιάττο-τηγάνι βαθουλ-
λωτὸ σύνηθ. Τὸ χῶμα βαθουλλωτὸν ἔν' ἄδακὰ (τὸ χῶμα
ἐδῶ εἶναι ὀλίγον ἐκβεβαθυσμένον) Τραπ.

βαθούτσικος ἐπίθ. πολλαχ. βαθούτσ'κος πολλαχ.
βορ. ιδιῶμ. βαθιούτσ'κους Σάμ.

*Υποκορ. τοῦ ἐπιθ. βαθύς διὰ τῆς καταλ. -ούτσικος.
Βαθουλλός 1, ὁ ἰδ.

βαθρακίλα ἡ, Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

*Ἐκ τοῦ οὐσ. βαθράκι, δι' ὃ ἰδ. βατράχι.

Τὸ φυτὸν ἀγριοβαθρακοκίλα, ὁ ἰδ.

***βαθρακοκίλα** ἡ, βαθρακουκίλα Στερελλ. (Αἰτωλ.)

*Ἐκ συμφύρ. τῶν οὐσ. βαθρακός, δι' ὃ ἰδ. βάτρα-
χος, καὶ βαθρακίλα.

Βαθρακίλα, ὁ ἰδ.

βαθυ - ἐπίρρ. μόνον ὡς α' συνθετ. ἐνιαχ.

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαθύς.

Συντίθεται μετὰ ρημάτων ἢ μετοχῶν πρὸς ἐπίτασιν
τῆς σημασίας των, οἷον : βαθυσκάβω, βαθυσυλλογισμένος κττ.

βαθυβολία ἡ, Πόντ. (Κερασ.) βαθυβολίγια Πόντ.
(Κερασ.)

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαθύς καὶ τοῦ οὐσ. βολή.

1) Βάθος θαλασσίων ὑδάτων. 2) Γῆ χαμηλὴ καὶ
συνήθως ἀνήλιος.

βαθυβολῶ Κρήτ. Πόντ. (Κερασ.) βαθυβολίζω
Πόντ. (Τραπ.)

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθύβολος ἢ ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαθύς
καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -βολῶ, περὶ ἧς ἰδ. Γ'Χατζιδ.
ἐν *Αθηνᾷ 22 (1910) 242 κέξ.

1) *Οργώνω βαθέως Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) : *Ἄσμ.

Τὰ βούδα εἶν' δρακοντικά καὶ ὁ ζευγηλάτης δράκως,
βαθυβολεῖ τ' ἀλέτριν ἀτ', 'ς τὸ ξένον τ' αἷμαν βάφτει,
βαθυβολεῖ τ' ἀλέτριν ἀτ' κ' ἐβγάλλει ἀβραδόνας

Κερασ. *Ἐν παραλλαγῇ Τραπεζοῦντος : Βαθυβολίζ' τ' ἀλέ-
τριν ἀτ' κττ. 2) Προχωρῶ εἰς βάθος Κρήτ. : Σὰν ἐβα-
θυβόλεις ἡ νύχτα, ἤρθαν οἱ-ῖ-ἀνεράιδες μὲ τὰ κοφίνια 'ς τὸ
νῶμο καὶ μὲ τὰ κόπανα 'ς τὰ χέρια (ἐκ παραμυθ.)

βαθυγάλαξιος ἐπίθ. ΧΧρηστοβασ. Διηγ. στάν. 178
βαθυγάλαξος Θράκ. (Κασταν.) κ.ά. — Λεξ. Βλαστ. 348 βα-
θεογάλαξος Λεξ. Πρω. (λ. βαθυκύανος).

*Ἐκ τῶν ἐπιθ. βαθύς καὶ γαλάξιος.

Βαθυγάλανος, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν. : Βαθυγάλαξιο ὕφασμα
ΧΧρηστοβασ. ἔνθ' ἄν. || *Ἄσμ.

Ζεμπούλι μου βαθυγάλαξο μέσα 'ς τὰ λουλουδάκια,
μοναχογιὸς ξεχωριστὸς μέσ' 'ς τὰ παλληκαράκια
Κασταν.

βαθυγάλανος ἐπίθ. πολλαχ.

*Ἐκ τῶν ἐπιθ. βαθύς καὶ γαλανός.

*Ὁ ἔχων βαθὺ κυανοῦν χρῶμα : Βαθυγάλανη θάλασσα
-σημαία κττ. πολλαχ. Βαθυγάλανο λουλούδι Ἰδραγούμ. Μαρτ.
αἶμα² 56. Συνών. βαθυγάλαξιος.

βαθυγέροκας ὁ, Πελοπν. (*Αρκαδ.)

*Ἐκ τοῦ οὐσ. βαθύγερος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ γιόκας
κατὰ τύπ. ὑποκοριστικόν.

Βαθύγερος, ὁ ἰδ.

βαθύγερος ὁ, Πελοπν. (*Αρκαδ.)

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαθύς καὶ τοῦ οὐσ. γέρος.

*Υπεργήρος. Συνών. βαθυγέροκας.

βαθύγνωμος ἐπίθ. Πελοπν. (Μάν.)

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαθύς καὶ τοῦ οὐσ. γνώμη.

1) *Υπουργός, κρυψίνους. 2) Μνησίκακος.

βαθυδιάσελλο τό, ΔΛουκοπ. Ποιμεν. 51 — Λεξ.
Βλαστ. 372.

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαθύς καὶ τοῦ οὐσ. διάσελλο.

Βαθεῖα διάβασις βουνοσειρᾶς.

βαθυκαλαμεῶνας ὁ, Ρόδ.

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαθύς καὶ τοῦ οὐσ. καλαμεῶνας.

Βαθύς καλαμεών : *Ἄσμ.

Κάτω 'ς τὰ βάθη τοῦ γιγαλοῦ 'ς τὸ βαθυκαλαμεῶνα
κάουρας ἐδρακόντειπε καὶ τρώει ἀντρεωμένους.

βαθυκίτρινος ἐπίθ. Γ'Ξενοπ. Ζακυθιν. μαντήλ. 76.

*Ἐκ τῶν ἐπιθ. βαθύς καὶ κίτρινος.

*Ὁ ἔχων βαθὺ κίτρινο χρῶμα : Φτερωσὰ βαθυκίτρινη.

βαθυκόκκινος ἐπίθ. Γ'Ξενοπ. Τρίμορφ. γυν.² 45.

*Ἐκ τῶν ἐπιθ. βαθύς καὶ κόκκινος.

*Ὁ ἔχων βαθὺ κόκκινον χρῶμα : Βαθυκόκκινο ρόδο.

βαθυκοπῶ Κύπρ.

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθυκόπος ἢ τοῦ βαθύς καὶ τῆς
παραγωγικῆς καταλ. -κοπῶ.

Σφυρηλατῶ.

βαθυλάγκαδο τό, Λεξ. Βλαστ. 371.

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαθύς καὶ τοῦ οὐσ. λαγκάδι.

Βαθὺ λαγκάδι.

βαθύλακκας ὁ, Μακεδ. (Βελβ.)

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαθύς καὶ τοῦ οὐσ. λάκκα.

Βαθύς λάκκος. *Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κύπρ., ὑπὸ δὲ τὸν
τύπ. Βαθύλαγα Κρήτ. (Σέλιν.) Σκάλα τοῦ Βαθύλακκα Πε-
λοπν. (Μάν.) Βαθύλακκος *Ἡπ. Λευκ. Μακεδ. Ρόδ. Βαθύ-
λακκοὶ Κῶς Βαθ'λάκκ' *Ιμβρ.

βαθύλαλος ἐπίθ. ΚΠαλαμ. Τάφ.² 51 ΖΠαπαντ. ἐν
*Ανθολ. Ἡ'Αποστολίδ. 335.

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαθύς καὶ τοῦ οὐσ. λαλιά.

1) *Ὁ ἔχων ἢ παράγων βαθεῖαν φωνὴν ἢ βαθὺν θόρυ-
βον ΖΠαπαντ. ἔνθ' ἄν. : Βαθύλαλη ἀγορά. 2) *Ὁ βαθέως

